

K přípravě služby raketového dělostřeleckého vyzbrojování

V posledních letech přichází do výzbroje bratrských armád nejnovejší bojová technika, která v hlavních takticko-technických ukazatelích se plně vyrovná výzbroji armád pravděpodobného nepřítele a v některých ukazatelích ji dokonce předstihuje. Pozemní vojska armád států — účastníků Varšavské smlouvy v současné době svým složením, organizací, výzbrojí a bojovou technikou jsou na úrovni současných požadavků. Mají již ve výzbroji operačně taktické a taktické raketové komplexy, protitankové řízené střely, nové typy polního dělostřelectva, bojových vozidel, radiolokační a elektronickou techniku a prvotřídní střeleckou výzbroj. U útvarů a svazků nesrovnatelně vzrostlo množství i nomenklatura výzbroje, což podstatně ovlivnilo již tak všestrannou činnost služby raketového dělostřeleckého vyzbrojování.

V souvislosti s vybavováním pozemních vojsk novou raketovou, dělostřeleckou a radiolokační technikou a složitostí její exploatace vzrostl v posledních letech prudce objem činnosti a úkolů služby raketového dělostřeleckého vyzbrojování. Má ve své podřízenosti základny a sklady výzbroje a střeliva, opravny, raketové technické útvary, zabezpečující přípravu a přísun raket raketovým útvarům pozemních vojsk.

Před službou raketového dělostřeleckého vyzbrojování stojí takové zodpovědné úkoly, jako vytvoření zásob raketové dělostřelecké výzbroje, raket, střeliva, jejich sledování, přísun a uložení.

Jedním z hlavních úkolů služby je udržovat ve stálé bojové pohotovosti raketovou a dělostřeleckou techniku. Nezbytnou podmínkou splnění tohoto úkolu

je výtečná znalost materiálního stavu jednotek a útvarů, zásad exploatace, udržování a ošetřování raketové a dělostřelecké výzbroje. S tímto cílem také organizuje služba raketového dělostřeleckého vyzbrojování u vojsk odborná zaměstnání, zaměřená k ovládnutí nové techniky. Důstojníci služby raketového dělostřeleckého vyzbrojování musí dokonale znát tuto techniku i její bojové použití. A právě velmi důležitou složkou ve zdokonalování jejich odborných znalostí je operační a odborná příprava.

Pojednáme krátce o některých otázkách organizace operační a odborné přípravy služby raketového dělostřeleckého vyzbrojování (v dalším jen RDV).

V roce 1970 byla podle plánu společných opatření spojených ozbrojených sil uskutečněna shromáždění řídicích orgánů služby RDV armád států — účastníků Varšavské smlouvy, na nichž se kromě otázek zvýšení bojové pohotovosti raketových technických útvarů, zlepšení metod udržování raketové a dělostřelecké techniky a střeliva u vojsk, projednávaly i otázky zdokonalování operační a odborné přípravy služby RDV a při nichž došlo k široké výměně názorů a zkušeností. Na základě vystoupení představitelů delegací jednotlivých armád byly projednány některé nové názory a návrhy k organizaci operační a odborné přípravy.

Hlavní cíl operační a odborné přípravy generálů a důstojníků služby RDV je zdokonalování jejich operačně taktických i vojensko-technických znalostí a zvyšování jejich služební kvalifikace.

Hlavní náplň operačně taktické přípravy je organizace a vedení soudobých operací a boje, organizace operačního tý-

lu, organizace svazků a útvarů vlastních vojsk, jejich bojové možnosti, způsoby bojového použití, zvládnutí výzbroje a organizační struktury útvarů a svazků pravděpodobného nepřítele.

Při zaměstnáních v odborné a technické přípravě je nutné zaměřit hlavní pozornost na zvládnutí nových druhů výzbroje a bojové techniky, která přichází do vojsk, způsobů jejich bojového použití, exploatace a ošetřování u jednotek, jakož i zdokonalování důstojníků v praktických návycích v souladu s jejich funkčními povinnostmi.

Zdokonalování znalostí generálů a důstojníků v operační a taktické přípravě uskutečňuje se těmito formami:

- shromáždění (velitelská i odborná),
- plánovaná zaměstnání v rámci velitelské přípravy v průběhu výcvikového roku,
- účast na válečných hrách, nácvicích a taktických cvičeních,
- odborné nácviky, taktická a takticko-týlová cvičení s útvary a ústavy, přímo podřízenými službám RDV,
- krátkodobé kursy při vysokých vojenských školách,
- samostatná příprava generálů a důstojníků.

V souladu s úkoly, stanovenými v rozkazu ministra národní obrany a směrnic náčelníka GŠ pro operačně taktickou přípravu štábů a bojovou pohotovost vojsk a s ohledem na tematický plán, zpracovává se plán těchto opatření na každý výcvikový rok.

Pro generály a důstojníky služby RDV je možno usměrnit operačně taktickou přípravu a odbornou v tomto rozsahu:

1. U nejvyššího (centrálního) orgánu:

Hlavním způsobem přípravy generálů a důstojníků centrálních orgánů jsou plánovaná zaměstnání v rámci velitelské přípravy, účast na operačních a vojenských cvičeních a válečných hrách, zvládnutí nové výzbroje a bojové techniky, samostatné studium.

Plánovaná zaměstnání v rámci velitelské přípravy uskutečňují se formou lekcí, skupinových cvičení, praktických zaměstnání, nácviků, letůček apod. Účast důstojníků služby RDV na cvičeních a hrách je nejlepší způsob přípravy jejich k činnosti za války.

Zvládnutí nové výzbroje a bojové techniky důstojníky služby RDV, které je jedním z hlavních úkolů odborné a technické přípravy, je účelné plánovat na 1,5 až

2 roky od zavedení do vojsk. Toto se týká především důstojníků služby RDV centrálních orgánů, svazů a svazků. V nutných případech k zvládnutí nové techniky, přicházející do výzbroje útvarů, organizují se odborná krátkodobá zaměstnání, jejichž doba trvání bude záviset na složitosti nové techniky. Taková zaměstnání je možno organizovat i po okruzích (armádách). K dokonalému zvládnutí nové výzbroje organizují se pro důstojníky služby RDV přeškolovací kursy, zpravidla při vysokých vojenských školách. Jejich délka může být 2–10 měsíců, což závisí na počtu školených a na odbornosti. Program kursů je zaměřen ke zvládnutí konstrukce, zásad exploatace, udržování a ošetřování nové výzbroje u vojsk, zásad bojového použití a také ke zvládnutí otázek operačně týlové přípravy a hospodárnosti provozu.

V kursech vytvářejí se obvykle skupiny podle těchto odborností:

- důstojníci služby RDV orgánů ústředního řízení, vojenských okruhů a armád,
- důstojníci služby RDV svazků a útvarů,
- důstojníci ústředních, okruhových a armádních základů, skladů a opravoven.

V samostatné přípravě studují generálové a důstojníci nejaktuálnější vojensko-teoretické otázky. Při tom se osvědčilo zadávat individuální úkoly k přípravě jednotlivých informací, lekcí, návrhů pro vojska apod.

K řízení raketového dělostřeleckého vyzbrojování v operační a odborné přípravě možno doporučit program v rozsahu 90–100 hodin na rok, z čehož připadá 15–20 % na operačně taktickou přípravu a 80–85 % na odbornou a technickou přípravu.

Zaměstnání s důstojníky služby RDV v operačně taktické přípravě uskutečňuje se podle jednoho plánu v rozsahu štábu nebo správy a v odborné a technické přípravě v rozsahu správy nebo oddělení.

Náčelník služby raketového dělostřeleckého vyzbrojování MNO organizuje každoročně shromáždění náčelníků služby RDV okruhů a armád v trvání 6–10 dnů. V některých bratrských armádách organizují tato shromáždění dvakrát ročně po 6 dnech v letním a zimním výcvikovém období. Na těchto shromážděních zdokonaluje se operačně taktická příprava účastníků, jejich znalosti nové výzbroje a techniky, projednávají se prvořadé úkoly služby RDV, závěry exploatace výzbroje za uplynulé období, nejnovější způsoby oprav výzbroje, naznačují se cesty dalšího rozvoje a zdokonalování služby RDV a účastníci si vyměňují navzájem zkušenosti.

Shromáždění ve výrobních závodech probíhají zpravidla odděleně vzhledem k jejich specifické činnosti.

S cílem vštípit důstojníkům služby RDV praktické návyky v otázkách plánování zabezpečení raketovou dělostřeleckou výzbrojí a municí, evidence a vedení dokumentů v poli, zdokonalování jejich znalostí a praxe při této činnosti, je účelné organizovat nácviky, k nimž se přibírají všechny složky služby RDV: aparát náčelníka služby RDV MNO, náčelníků služeb RDV vojenských okruhů, armád, svazků a útvarů, ústřední, okružové a armádní orgány (raketové technické útvary, základny, sklady a některé opravny). Na těchto nácvicích na podkladě operačního úkolu plánuje se zabezpečení raketovou dělostřeleckou výzbrojí, raketami a střelivem, procvičuje se vedení nařízené dokumentace, používání hovorových tabulek se skutečným doručováním zpráv pomocí všech zúčastněných prostředků utajeného i otevřeného spojení. Na závěr takových nácviků upřesňuje a zlepšuje se systém spojení, vedení dokumentů (lhůty předkládání, dodržování forem, jejich technická forma zpracování apod.) a součinnost mezi všemi orgány služby RDV všech velitelských stupňů.

2. U vojsk

Velitelská příprava důstojníků služby RDV okruhu, armády a vojsk uskutečňuje se na učebně metodických shromážděních, velitelských zaměstnáních a zdokonaluje se při cvičeních se štáby i s vojsky. V této přípravě uplatňuje se plně zásada „Každý velitel školí své podřízené“.

Učebně metodické shromáždění u okruhu (armády) řídí náčelník služby RDV okruhu (armády), trvá 5–6 dnů buď jednou nebo dvakrát ročně (po 3 dnech v zimním a letním období). Účastní se náčelníci služeb RDV svazků a útvarů, velitelé raketových technických útvarů, okružových a armádních základen, skladů a opraven okruhu a armád. Doba trvání může být i delší. Na těchto shromážděních se probírají tyto otázky:

- zdokonalování operačně taktické přípravy, při níž se zpracovávají jednotlivé úkoly a letůvky na mapách (úkoly se mohou účastníkům shromáždění zadávat předem),

- zvládnutí metodiky taktických, technických a odborných zaměstnání,

- zvládnutí nové výzbroje a bojové techniky,

- zdokonalování znalostí systematizované výzbroje, předpisů a zásad exploatace, ošetřování techniky a jiné otázky.

Náčelníci služeb RDV svazků a útvarů mohou organizovat 2 třídní shromáždění (jedno v zimním, jedno v letním cvikovém období), na nichž se seznamují účastníci s novou výzbrojí, procvičují se způsoby její exploatace, oprav apod. Těchto shromáždění se zúčastňují všichni důstojníci služby RDV útvarů.

Na zaměstnání ve velitelské přípravě s důstojníky služby RDV je žádoucí vyčlenit ve všech složkách po 2 dnech v měsíci. Kromě toho může být týdně dvouhodinová samostatná příprava ve služební době pro všechny důstojníky od okruhu (armády) až po pluk.

V systému velitelské přípravy důstojníků služby RDV okruhu vytváří se obyčejně 2 skupiny:

1. skupina:

za řízení náčelníka služby RDV: do ní jsou zařazeni náčelníci oddělení a jejich zástupci. Skupina studuje tematiku v rámci operační přípravy okruhu.

2. skupina:

za řízení zástupce náčelníka služby RDV: do ní jsou zařazeni ostatní důstojníci služby. Skupina studuje tematiku v rámci taktické přípravy u okruhu.

U armády vytvoří se zpravidla jedna skupina za řízení náčelníka služby RDV, do níž se zařadí všichni důstojníci oddělení služby RDV.

U svazků a útvarů všichni důstojníci služby RDV se školí ve skupině náčelníků služeb svazku (útvaru). Náčelníci služeb RDV řídí velitelskou přípravu ve skupině velitele (svazku, útvaru). V průběhu roku plánují pro všechny důstojníky zápočty ze znalostí systematizované techniky, řádů a předpisů.

Ve všech složkách důstojníci služby RDV přibírají se na velitelsko-štábní cvičení, cvičení s vojsky a k nácvikům, které organizují velitelé svazků a útvarů.

Velitelsko-štábní cvičení, cvičení s vojsky a válečné hry jsou nejlepším způsobem prověrky a zdokonalování v operačně taktické přípravě důstojníků služby RDV, procvičují se na nich všechny fáze boje a operace s reálnými termíny a zpracováním požadovaných dokumentů.

U okruhu po ukončení takových cvičení provádí náčelník služby RDV okruhu (armády) dílčí rozbor, na kterém jsou přítomní důstojníci služby RDV okruhu (armády) a také velitelé raketových technických útvarů a náčelníci služeb RDV svazků, byli-li na cvičení zařazeni. Na tomto rozboru náčelník služby RDV hodnotí průběh cvičení, klady i nedostatky

v činnosti důstojníků služby RDV a vyvozuje patřičné závěry. Podle výsledků rozboru se pak na základě zjištěných nedostatků při zpracovávání dokumentů sestavuje plán nácviků pro příslušníky služby RDV.

Náčelník služby RDV okruhu (armády) musí věnovat neustálou pozornost bojové a odborné přípravě přímo podřízených jednotek. U raketových technických útvarů plánuje se zpravidla v průběhu roku jedno velitelsko-štábní cvičení za řízení náčelníka služby RDV okruhu (armády) a nejméně 1X v měsíci štábní nácvik za řízení velitelů raketových technických útvarů. Kromě toho je účelné uskutečnit nejméně 2 štábní nácviky v roce společně se štáby raketových útvarů.

V taktické přípravě plánují se taktická cvičení s raketovými technickými útvary — nejméně jedno cvičení v zimním a jedno cvičení v letním výcvikovém období —

při čemž jedno ze cvičení se musí uskutečnit společně s raketovými útvary. Řídícím těchto taktických cvičení je náčelník služby RDV okruhu (armády).

S okruhovými (armádami) základnami, sklady a opravny plánují se nácviky a ukázková zaměstnání, zpravidla nejméně dvakrát v roce (jednou v zimním a jednou v letním období), při nichž se procvičuje příjem a výdej výzbroje a střeliva v libovolnou denní a noční dobu, nakládání a vyložení střeliva z vagonů v noci, způsoby odvážení zásob z prostorů soustředění apod.

Při sestavování ročního plánu operativní a odborné přípravy je nutné počítat s přibíráním základů a skladů na týlová cvičení, kde se prakticky prověřují otázky zabezpečení vojsk výzbrojí a střelivem.

Upraveno ze Sborníku štábu spojených ozbroj. sil